

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
សាកលវិទ្យាល័យបំរើពលកម្មបច្ចេកវិទ្យា
មហាវិទ្យាល័យ នីតិសាស្ត្រ

ផ្ទះ សុវត្ថា

ប្រព័ន្ធច្បាប់គ្រប់គ្រងច្បាប់
នៃប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៣ ដល់បច្ចុប្បន្ន

និក្ខេបបទអនុបណ្ឌិត នីតិសាស្ត្រ

ជំនាញឯកទេស : នីតិសាធារណៈ

ឆ្នាំពេញៈ ២០០៤

មាតិកា

	ទំព័រ
ឧទ្ទិសស្នាដៃ.....	i
សេចក្តីផ្តើមអំណរគុណ.....	ii
អំណះអំណាង.....	iii
មាតិកា.....	iv

សេចក្តីផ្តើម

១. មូលហេតុនៃការស្រាវជ្រាវ	១
២. ចំណោទបញ្ហានៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	២
៣. គោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	២
៤. ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៣
៥. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៣
៦. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៦
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៧

ជំពូក១

ការសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធច្បាប់គ្រប់គ្រងព្រៃឈើកម្ពុជា

២០២២

១.១. ទ្រឹស្តីទូទៅនៃប្រព័ន្ធច្បាប់គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ.....	៧
១.១.១. ទ្រឹស្តីឯកនិយម.....	៧
១.១.២. ទ្រឹស្តីទ្វេនិយម	៨

១.២. ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើទៅកម្ពុជា	៩
----------------------------------	---

១.២.១. ច្បាប់សំរាប់ការគ្រប់គ្រង	៩
---------------------------------	---

១.២.១.១. រដ្ឋបាលព្រៃឈើ	៩
------------------------	---

១.២.១.២. និរន្តរភាពនៃការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ	១១
---	----

១.២.១.៣. សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍	១៣
------------------------------------	----

១.២.១.៤. ការគ្រប់គ្រងព្រៃសម្បទាន	១៥
----------------------------------	----

១.២.១.៥. ការគ្រប់គ្រងព្រៃផ្តល់ផលក្រៅពីព្រៃសម្បទាន និងព្រៃឈើការពារ	១៨
---	----

១.២.១.៦. លិខិតអនុញ្ញាតិ និងសិទ្ធិអំណាច	១៩
--	----

១.២.១.៧. ការហាមឃាត់ការប្រមូលផល អនុផលព្រៃឈើ និងការការពារព្រៃឈើ	២២
---	----

១.២.១.៨. សិទ្ធិប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណី ការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ និងព្រៃឯកជន	២៥
---	----

១.២.១.៩. ការអភិរក្សសត្វព្រៃ	២៨
-----------------------------	----

១.២.១.១០. ថ្លៃសួយសារ និងបុព្វលាភ លើផល-អនុផលព្រៃឈើ	៣០
---	----

១.២.១.១១. ការដាំដើមឈើឡើងវិញ និងមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើជាតិ	៣១
---	----

១.២.១.១២. វិធានការគ្រប់គ្រងសកម្មភាពព្រៃឈើ	៣៣
---	----

១.២.១.១៣. នីតិវិធីដោះស្រាយបទល្មើសព្រៃឈើ	៣៦
---	----

១.២.២. ច្បាប់សំរាប់អគិរក្ស	៤០
----------------------------	----

១.២.២.១. ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត និងការកំណត់តំបន់ការពារធម្មជាតិ	៤០
---	----

ក. និយមន័យ	៤០
------------	----

ខ. លក្ខណៈពិសេសរបស់តំបន់ការពារធម្មជាតិទាំង២៣	៤១
---	----

១.២.៣. ច្បាប់សំរាប់ដាក់ទោស

ក. ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ	៤៤
-----------------------	----

១. បទល្មើសព្រៃឈើ និងទោសបញ្ញត្តិ	៤៤
---------------------------------	----

២. ការអនុវត្តន៍សាលក្រមតុលាការ	៥២
-------------------------------	----

ខ. ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ.....	៥២
១. បទល្មើសបរិស្ថាន និងទោសបញ្ញត្តិ.....	៥៣
២. ការអនុវត្តន៍សាលក្រមតុលាការ.....	៥៤

ជំពូក២

ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនៃរដ្ឋសកម្មជា

០០០០០០០០

៣.១. អំពីសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ	៥៥
៣.១.១. ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ.....	៥៥
៣.១.២. សមត្ថកិច្ចក្រសួងបរិស្ថាន.....	៧៦
២.២. សមត្ថកិច្ចស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	៨២
២.២.១. សមត្ថកិច្ចក្រសួងមហាផ្ទៃ	៨៣
២.២.២. សមត្ថកិច្ចក្រសួងការពារជាតិ.....	៨៧

ជំពូក៣

ការអនុវត្តន៍ច្បាប់គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ

០០០០០០០០

៣.១. អំពីសហគមន៍ព្រៃឈើ	៩៤
៣.២. ការដាំដុះព្រៃឈើ	៩៤
៣.២.១. ការដាំដុះព្រៃឈើប្រចាំឆ្នាំ២០០១	៩៤
៣.២.២. ការដាំដុះព្រៃឈើប្រចាំឆ្នាំ២០០២.....	៩៦
៣.២.៣. ការដាំដុះព្រៃឈើប្រចាំឆ្នាំ.....	៩៧

៣.៣. ការអភិរក្សសត្វព្រៃ	៩៨
-------------------------	----

៣.៤. ការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងនៃប្រព័ន្ធច្បាប់គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ	១០៤
---	-----

៣.៤.១. ការងារតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ-សត្វព្រៃ	១០៤
--	-----

៣.៤.២. ការងារគ្រប់គ្រងព្រៃសម្បទាន	១០៨
-----------------------------------	-----

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	១១៩
-------------------	-----

អនុសាសន៍	១២០
----------	-----

ឯកសារពិគ្រោះ

ឯកសារពិគ្រោះ

~ច្បាប់

-រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៣ កែប្រែដល់ឆ្នាំ២០០១ ជំពូកទី៥ អំពីសេដ្ឋកិច្ច មាត្រា៥៨ និងមាត្រា៥៩ ។

-ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថានដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះ ថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ។

-ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ។

-ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងការពារជាតិដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០១៩៦/០៧ ចុះ ថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ។

-ច្បាប់ស្តីពីការការពារបរិស្ថាននិងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៦/៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៦ ។

-ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិខេត្តក្រុងដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៨/០៣ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៨ ។

-ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០១/០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មិនា ឆ្នាំ ២០០១ ។

-ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ៣៨ មាត្រា៣៨ មាត្រា៩០ និងមាត្រា៩១នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០២/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០២ ។

-ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០២/០១៦ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០២ ។

~ព្រះរាជក្រឹត្យ

-ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត និងការកំណត់តំបន់ការពារធម្មជាតិ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ។

-ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០១៩៥/០៧ ស្តីពីការបង្កើតខេត្តឧត្តមានជ័យចុះថ្ងៃទីចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ។

-ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧៩៧/១៤៤ ស្តីពីការបង្កើតក្រុងប៉ៃលិន ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ។

-ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៩/២០៥ ស្តីពីការពន្យារអណត្តិរបស់អភិបាលរងខេត្ត- ក្រុង ទី២ ឬ ទី៣ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។

-ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥០១/១៧៥ ស្តីពីការបង្កើតគណកម្មាធិការ គាំទ្រឃុំ- សង្កាត់ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០១ ។

-ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២០២/០៤៩ ស្តីពីការអនុញ្ញាតឱ្យពន្យារអណត្តិការងារ រហូតដល់ ៥ ឆ្នាំ យ៉ាងយូរគិតពីថ្ងៃដែលសាមីខ្លួនត្រូវបានតែងតាំងទាំងសំរាប់មុខតំណែងអភិបាល- អភិបាលរង ខេត្តក្រុង និងអភិបាល-អភិបាលរងស្រុក ខ័ណ្ឌ នៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

~អនុក្រឹត្យ

-អនុក្រឹត្យលេខ ១៦ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការរៀបចំ និងប្រព្រឹត្តទៅ របស់ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ២២ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីបញ្ជាការឯកភាពខេត្ត- ក្រុង ស្រុក-ខ័ណ្ឌ ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ២៥ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីភារកិច្ច និង រចនាសម្ព័ន្ធទូទៅ របស់កងរាជអាវុធហត្ថ ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ៧៧ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤ ស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅនៃកងរាជ
អាវុធបាត់

-អនុក្រឹត្យលេខ ៣៤ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីបញ្ជាការដ្ឋានតំបន់
ប្រតិបត្តិ ការសឹករងក្រុងកែប និង បូកគោ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ៥៥ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីបញ្ជាការដ្ឋានតំបន់
ប្រតិបត្តិការ សឹករងខេត្តឧត្តរមានជ័យ ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ០៨ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតបញ្ជាការដ្ឋាន
កងរាជអាវុធបាត់ ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ៨១ អនក្រ.ចុះថ្ងៃទី ១៦ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុលើ
ការចំណាយថវិការដ្ឋទៅតាមខេត្តក្រុងស្វយ័ត ភ្នំពេញ និងអង្គការ សាធារណៈ ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ៥៧ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការរៀបចំ និងការ
ប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ២៩ អនក្រ . ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ស្តីពីការកំណត់សមត្ថកិច្ច
ខេត្តក្រុង ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ៧២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីដំណើរការវាយតម្លៃ
ហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ០៥ អនក្រ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃ
សម្បទាន ។

-អនុក្រឹត្យលេខ ៥៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០១ ស្តីពីការបង្កើតនាយក
ដ្ឋានរដ្ឋបាល មូលដ្ឋានចំណុះក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

~សេចក្តីសំរេច និងសារាចររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

-សេចក្តីសំរេចលេខ ០៥ សសរ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៥ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពី នីតិវិធីថ្មីក្នុង ការនាំចេញឈើមូល ឈើអារ និងឈើកែច្នៃទៅបរទេស ។

-សេចក្តីសំរេចលេខ ០៣ ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៥ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពី នយោបាយព្រៃឈើ ។

-សេចក្តីសំរេចលេខ ០១ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៥ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តី ពីវិធានការគ្រប់គ្រង និងលុបបំបាត់អាណាធិប្បតេយ្យក្នុងវិស័យព្រៃឈើ ។

-សេចក្តីសំរេចលេខ ៦៣ សសរ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការបង្កើត គណៈកម្មាធិការជាតិសម្របសម្រួលតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ។

~ប្រកាស

-ប្រកាសលេខ ១០៣៣ បដ្ឋ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែមិនា ឆ្នាំ ១៩៩៤ របស់រដ្ឋលេខាធិការ នៃរដ្ឋលេខាធិការ ដ្ឋានគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន ។

-ប្រកាសលេខ ០៣១ ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីភារកិច្ច សិទ្ធិ និងរចនា សម្ព័ន្ធ រដ្ឋបាលខេត្ត-ក្រុង ។

-ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ ០៣១ ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីមុខការអភិបាល ភិបាលរង ខេត្ត-ក្រុង និងអង្គភាពក្រោមឱវាទ ។

-ប្រកាសលេខ ០៩៥ ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីភារកិច្ច និងរចនាសម្ព័ន្ធ របស់ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រីរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

-ប្រកាសលេខ ៣៣ បស្ថ.ប្រក ១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្ត ទៅរបស់ មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត-ក្រុង ។

-ប្រកាសលេខ ៤០ ប្រក.កយ បស្ថ ២០០២ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើ ប្រាស់គំរូសំណុំសិខិតដោះស្រាយបទល្មើសបរិស្ថាន ដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ របស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

-ប្រកាសណែនាំលេខ ១៧២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែមិនា ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីការលទ្ធកម្ម របស់ឃុំសង្កាត់ ។

-ប្រកាសលេខ ៥០៩ ប្រក.កសក.បុ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៣ ស្តីពីការរៀបចំ និងការ ប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើ ។

~សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រសួង

-សេចក្តីសម្រេចលេខ ០០៣៥ សសរ.កសក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៨៨ ស្តីពីបទបញ្ជា បច្ចេកទេសក្នុងការធ្វើអនាម័យព្រៃក្រោយពេលធ្វើអាជីវកម្ម ។

-សារាចរក្រសួងលេខ ២០៤ ស.រ ៩៥ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែមិនា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីសមត្ថកិច្ច និង ទំនាក់ទំនងរវាងអភិបាលខេត្ត-ក្រុងជាមួយប្រធានតុលាការ និងព្រះរាជអាជ្ញាអមតុលាការខេត្ត-ក្រុង ។

-សេចក្តីសម្រេចលេខ ០១ សសរ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ស្តីពីការប្រគល់ ភារកិច្ចដឹកនាំបញ្ជាកងរាជអាវុធបាត់លើផ្ទៃប្រទេស ។

~ឯកសារផ្សេងៗ

- សៀវភៅរដ្ឋបាលសាធារណៈរបស់បណ្ឌិត សាយ បូរី ។
- ទស្សនាវដ្តី ព្រៃឈើ-សត្វព្រៃលេខ ១ ដល់ លេខ២៧ ។
- ទស្សនាវដ្តីបរិស្ថានឆ្នាំ ២០០០-២០០៣ ។

